

25 maart 2018

Strandschoonmaak voert strijd tegen groeiende plastic afvalberg op Eneco Clean Beach Cup reikt € 25.000 uit voor oplossingen

We denken dat we flink sorteren en recycleren maar driekwart van alle ooit gebruikte plastic bestaat nog, op een vuilnisbelt of in de natuur. Elke minuut belandt er een volle vrachtwagen plastic in zee, het dwarrelt in de lucht, drijft in de allerdiepste zeeën en spoelt op de meest verlaten stranden aan. Het verbrokkelt, vergiftigt water en lucht en het blijft er voor altijd. Mini-deeltjes belanden via zeezout, garnalen of mosselen weer op ons bord. Ze dringen zelfs tot in ons bloed door... Hoog tijd om het tij te keren, vinden de Belgische kustsurfclubs en ze nodigen iedereen uit op de negende strandschoonmaak Eneco Clean Beach Cup op de eerste zondag van de lente. Studio Brussel zendt op 25 maart live uit in Blankenberge en daar wordt 25.000 euro uitgereikt aan de kustgemeentes die met de beste oplossingen komen om hun afvalproductie te verkleinen.

Sinds plastic bestaat, lieten we de afvalberg ervan tot 6 miljard ton opstapelen en die zou tegen 2050 nog eens verdubbelen. Jaarlijks belandt er tot 12 miljoen ton plastic in zee. *“Dat soort cijfers zijn steeds talrijker, gigantisch en niet te vatten,”* vertelt organisator **Sven Fransen**, *“maar door een strandwandeling met een lenteschoonmaak te combineren, kunnen we op een aangename manier mensen op het groeiend probleem wijzen van afval dat op strand slingert en hoofdzakelijk uit zee aanspoelt.”* Met de negende Eneco Clean Beach Cup nemen 16 Belgische surfclubs deel aan de strandopruimactie die Surfrider Foundation Europe voor de 24ste keer wereldwijd organiseert. De Belgische surfers brachten vorig jaar 2.500 vrijwilligers op de been die meer dan vijf ton afval van het strand ruimden.

Opruimactie is opruimen beu en daagt kustgemeentes uit

“Van de tien stukken afval die in zee belanden, is er één rechtstreeks in gedumpt, komt er één van op het strand en maar liefst acht via rivieren uit het binnenland,” verduidelijkt Sven. *“Zolang het nodig is, zullen we opruimen maar we zijn het eigenlijk wel wat beu en willen naar de bron gaan om die droog te leggen. Daarom focussen we dit jaar op concrete oplossingen, groot of klein, met vallen en opstaan, laat het een testlab zijn. Iedereen kan overal zijn verantwoordelijkheid nemen maar we willen de kustgemeentes het goede voorbeeld laten geven en hen aanvuren actie te ondernemen. De Eneco Clean Beach Cup sluit zich aan bij de grote lenteschoonmaak van Mooimakers.be. Dankzij deze publiek-private samenwerking tegen zwerfvuil mogen we € 25.000 aan projectondersteuning uitreiken aan de beste voorstellen.”*

Tijd voor plastictransitie: van éénmalig gebruik naar hergebruik

De Gentse professor milieutoxicologie **Colin Janssen** ontdekte al in 2012 de eerste stukjes plastic in mosselen en pleit vurig voor verandering. Hij zal mee beslissen welk project financiële steun krijgt. *“Omdat plastic zo lang blijft bestaan, zijn we het onze kinderen en kleinkinderen verplicht om een plastictransitie te maken, van éénmalig gebruik naar hergebruik. We moeten plastic ook durven vervangen waar mogelijk. Het is toch vreemd dat 15 Afrikaanse landen plastic zakjes verbieden en wij niet?”*, bemerkt de professor. Bijna elke zeevogel zit met plastic in de maag, omgerekend naar mensenmaat een broodtrommel vol. Grote stukken weten wij nog te ontwijken maar mini-stukjes dringen wel in de voedselketen door tot in mosselen, oesters, garnalen, zeezout en zo meer. Tegen 2100 zouden we zo dagelijks 2000 stukjes plastic binnenkrijgen, en tot 4000 van die stukjes zouden per jaar tot in ons bloed kunnen doordringen. Wat dat voor onze gezondheid betekent, weten we nog

niet maar proeven op dieren wijzen al naar chronische ontstekingen, waar ziektes als kanker vaak mee beginnen, en een negatieve invloed op vruchtbaarheid en levensduur...

Kustgemeentes stellen zelf oplossingen voor

Eneco Clean Beach Cup organisator Sven Fransen trok bij alle kustgemeentes aan de bel. Deze projecten liggen momenteel al zeker op de plank. Op 25 maart krijgen de beste van tien voorstellen een financieel duwtje richting resultaat. Naast de geldprijs is er ook de Eneco #NXTGEN award. Negen jonge Eneco ambassadeurs (9- tot 12-jarigen) reiken tijdens de opruimactie een award uit ter waarde van 5.000 euro, aan het initiatief dat de beste waarborgen biedt voor de toekomst van de jongste generaties.

De Panne: Festival aan Zee probeert al altijd de impact op het milieu tot een minimum te beperken. Het festival bewijst dat het mogelijk is de afvalberg te verkleinen, recyclage te stimuleren en het event te vergroenen zonder de leefbaarheid ervan te ondermijnen. Dit jaar wil de organisatie nog een stap verder door niet-herbruikbaar plastic volledig te verbannen bij organisatoren, partners en bezoekers.

Nieuwpoort: Als thuishaven van één van de grootste jachthavens van Europa wil Nieuwpoort een stap verder dan een strandschoonmaak. Sailing for Litter moet ook de Noordzee een stukje opruimen. Bootjes krijgen materiaal mee om ronddrijvend afval op te vissen en veilig naar de vuilbak te brengen.

Bredene: Het plastic afval valt op de vaak schoongemaakte Belgische stranden niet altijd hard op. Bredene wil daarom heel wat plastic afval tonen in hun Plastic Nachtmerrie, een soort tunnel van plastic afval die de bezoeker als het ware opslokt en meer info geeft rond de problemen met plastic afval.

De Haan: De traditionele strandfuiwen moeten Eneco Clean Beach Parties worden. De Haan wil het voorbeeld stellen dat alle andere kustgemeentes kunnen volgen zodat duurzame events de norm worden. Onder andere herbruikbare bekertjes, asbaktegels en een videowall over de plastic soep en wat er op de party zelf aan te doen valt, moeten daarvoor zorgen.

Blankenberge: Het populaire wandelweekend De Internationale Tweedaagse van Vlaanderen kreeg al in 2010 al een Groenevent Award maar streeft ernaar de ecologische voetafdruk nog verder te laten dalen. Deelnemers worden aangespoord om geen wegwerpverpakkingen te gebruiken maar er wordt ook geld ingezameld voor een nog te bepalen project dat de strijd met plastic aangaat.

Zeebrugge: Walvissen overlijden steeds vaker aan te veel plastic flessen in de maag, daarom laat Brugge op de Triënnale 2018 een walvissculptuur uit plastic flessen uit de reitjes rijzen. Om de ogen nog verder te openen, volgt er een tentoonstelling die plastic gebruiksvoorwerpen in schilderijen van klassieke meesters integreert. Mocht plastic toen al bestaan hebben, dan was het er nu nog steeds.

Doen ook mee: Oostende, Koksijde, Knokke-Heist en Middelkerke

Staatssecretaris ruimt mee op en strijdt tegen microplastics

Voor **Philippe De Backer**, staatssecretaris van de Noordzee, is de jaarlijkse Eneco Clean Beach Cup een vaste afspraak. *"Iedereen moet de knop omdraaien richting minder plastic en opruimacties helpen daarbij,"* vertelt hij. De Backer zit zelf ook aan de knoppen en stelde eind vorig jaar het Actieplan Marien Zwerfvuil voor. Op 25 maart kondigt hij ook het jaar van

de Noordzee aan. *“In 2018 komt er extra aandacht voor zowel de positieve punten als de problemen en wordt iedereen uitgenodigd concreet bij te dragen aan oplossingen.”* et actieplan leidde al meteen tot resultaat. België sloot als eerste Europees land een akkoord met de cosmeticasector om de kleine plastic korreltjes die voor een scrubeffect zorgen tegen 2020 te vervangen door afbreekbare alternatieven zoals kokoskorrels. Ons land wil ook internationaal ijveren om die vele microplastics die naar zee stromen te laten uitdoven. Professor Colin Janssen was één van de wetenschappers die aan het actieplan meewerkte. *“Voor het eerst is er een federaal plan, dat is heel positief en er zijn een aantal goede punten,”* zegt hij, *“maar we moeten durven verder gaan, hopelijk kan dat in een tweede versie.”* Frankrijk verbiedt bijvoorbeeld alle microplastics in afwasbare cosmetica sinds 1 januari.

Olympische zeilers, sterrenchef en kunstenaars roepen op tot actie

Olympisch zeilduo **Tom Pelsmaekers** en **Yannick Lefebvre** zien hun speeltuin veranderen in een stort en pleiten voor ingrijpende maatregelen. En ook tweesterrenchef **Filip Claeys** van het Brugse restaurant De Jonkman grijpt in. Hij is de oprichter van NorthSeaChefs, een collectief van chefs die onbekende vissoorten en bijvangst, respectvol gevangen door Belgische vissers, promoot. *“Ik vind het zeer belangrijk om bewust en respectvol om te gaan met de natuur. Als chef heb ik daarin een voorbeeldfunctie: ik wil weten hoe de vissen die ik serveer gevangen worden en bereid deze op de best mogelijke manier. Onze Belgische vissers verzamelen al het plastic dat ze opvissen en brengen het aan wal. Het scheelt al heel wat, maar het blijft dweilen met de kraan open.”*

De Antwerpse kunstenaar **Inge Cornil** reist de wereld rond op zoek naar ‘dirty little secrets’. *“Ik ben verliefd geworden op de kracht van de natuur. Het fascineert me hoe ze in staat is om onze menselijke dominantie en voetafdruk te absorberen. Ik trek vaak naar plaatsen waar andere mensen niet willen komen: dat gaat van plekken waar aan grootschalig sluikestorten gedaan wordt tot immense afvalbergen die versmelten met aarde en de zee.*

Eneco Clean Beach daagde Inge uit om haar artistieke standpunt te verplaatsen naar de Belgische kust. Los van een andere afvalcultuur, blijft de zee hier een gemene deler. *“De materie die hier aanspoelt heeft een intercontinentaal of overzee verhaal. Het tropisch licht dat ik normaal gebruik in mijn kunstwerken, werd vervangen door een vergrijsd kleurenpalet. De zee horizon versmelt naadloos in de luchtatmosfeer en de branding laat een spoor achter van olie en chemische stoffen.”*

Inge reist de wereld rond voor haar kunstwerken en bezoekt al heel wat afvalbergen, zoals hier in Bali.

Speciaal voor Eneco Clean Beach maakte Inge Cornil dit werk van de Belgische kust

Ook Blankenberge heeft de buik vol van afval

Hoofdlocatie van de negende Eneco Clean Beach Cup Blankenberge ondersteunde de voorbije jaren ook al verschillende strandopruimacties, zowel van scholen als van verenigingen. "Naast die acties en de dagelijkse inzet van onze reinigingsdiensten is ook sensibilisering erg belangrijk want de plastic soep in onze zeeën wordt nog elk jaar groter," stelt Schepen voor Afval **Patrick De Klerck**. De Stad Blankenberge stuurde de Peukenman verschillende keren naar het strand en de tentoonstelling Buik vol van Afval, die focust op de afvalproblematiek in zee en op het strand, lokte heel wat belangstellenden. Vorige zomer

zorgden 5000 gratis strandasbakjes voor minder sigarettenfilters, die niet-afbreekbare plastics bevatten, in het zand. Het stadsbestuur zet in de toekomst nog meer in op preventie. "Het is de bedoeling alle plastic afval op strandevenementen te bannen en alleen nog herbruikbare bekertjes toe te laten. Daarvoor werken we aan een gemeentelijk reglement. Wij zijn bijzonder tevreden dat we via de Eneco Clean Beach Cup onze initiatieven en deze van de andere kustgemeenten, in de kijker kunnen plaatsen," besluit De Klerck.

Ecover kiest voor 100 procent herbruikbaar plastic

Elke minuut worden er wereldwijd een miljoen plastic flesjes gekocht en dit aantal stijgt in 2021 met maar liefst 20 procent. Ecover kiest nu al voor de broodnodige omslag naar een fles die integraal van gerecycleerd plastic gemaakt wordt en ook 100 procent gerecycleerd kan worden. Deze fles is een eerste stap in Ecover's missie om tegen 2020 al haar verpakkingen van totaal herbruikbaar plastic te maken. Ecover roept op tot een Clean World Revolution waarbij we allemaal onze plastic footprint verkleinen. Op 25 maart 2018 wordt die revolutie kracht bijgezet. Je kunt er plastic flesjes omruilen voor een gratis ritje met de Ecover kusttram in Blankenberge. Zo krijgt plastic afval meerdere levens en dat is de toekomst.

Partners

De partners van de Eneco Clean Beach Cup dragen bij aan een meer duurzame wereld: Eneco, Ecover, Blankenberge, Studio Brussel, Evian, Volvo, La Libre Belgique, La Dernière Heure, Renewi, NRJ, Abusol, O'Neill Beachclub, Newsmonkey, Surfrider Foundation, North Sea Chefs, De Lijn, Lijncom

Deelnemende locaties

Side Shore Surfers
KYC
SYCOD
Windekind
De Kwinte - VVW Westende
VVW Inside Outside
Twins
Windhaan
Surfing Elephant
O'Neill Beachclub
Icarus
Anemos
RBSC Duinbergen
RBSC Zoute
Surfers Paradise
Jeugddienst Nieuwpoort

www.enecocleanbeachup.be
www.facebook.com/cleanbeachcup
[#cleanbeachcup](https://www.instagram.com/cleanbeachcup)

Meer info

Organisator
Sven Fransen
0477/23.61.30

Woordvoerder
Kristof Bouckaert
0486/16.41.29

MEER MAATREGELEN DIE HET VERSCHIL KUNNEN MAKEN

Microplastics harder aanpakken

Elke Vlaming kiepert voorlopig nog dagelijks 6000 microplastics in de rivieren en zo naar zee. De cosmeticasector belooft ze te laten uitdoven maar ook bijvoorbeeld autobanden zorgen voor microplastics in zee. Waterzuiveringsinstallaties halen nog niet de helft van het plastic uit het water. Uit een onderzoek van vorig jaar bleek dat er in Parijs jaarlijks tussen de drie en tien ton synthetische vezels op de grond neerdwarrelen. Het regent tegenwoordig zelfs plastic. En wat met de duizenden piepkleine plastic vezels die bij elke wasbeurt van synthetische kledij naar zee stromen?

Statiegeld op PET-flessen en blikjes

Het beste plastic is plastic dat je lang gebruikt en makkelijk recycleert zonder kwaliteitsverlies want dat is vaak het geval. We sorteren veel maar we recycleren minder dan we denken, 40 procent van alle plastic wordt maar één keer gebruikt. Het grootste deel van wat we sorteren, is niet erg geschikt is voor hergebruik. De kwaliteit moet omhoog en daar kan statiegeld aan bijdragen. Statiegeld op PET-flessen heeft in andere landen ook zijn nut in de strijd tegen afval bewezen. De rondzwerfende plastic flessen kunnen tot 90 procent verminderd worden door 25 cent statiegeld per fles. Onderzoek uit Nederland bevestigt dat 80 procent van de bevolking positief staat tegenover statiegeld op flesjes en blikjes. Al meer dan 200 Vlaamse en Nederlandse organisaties, verenigingen, lokale overheden en bedrijven hebben zich aangesloten bij de Statiegeldalliantie, waaronder 36 Vlaamse steden en gemeentes. Studies tonen aan dat statiegeld voor Vlaamse gemeenten jaarlijks een besparing van 20,1 miljoen euro kan opleveren. Waar wachten we nog op?

Verbod op niet-herbruikbare plastic zakjes

In Wallonië zijn ze al enkele maanden verboden, Brussel weerde ze onlangs definitief. Enkel in Vlaanderen krijg je in de winkel nog plastic zakjes. Het is goed voor het milieu, buitenlandse voorbeelden bewijzen dat het de economie niet schaadt en, beklemtoont er zijn alternatieven. Denk aan papieren, herbruikbare of biologisch afbreekbare zakjes.

Herbruikbare waterflessen en waterfonteinen

Europa is wereldkampioen water uit een plastic fles drinken en België is bij de slechtste leerlingen van de klas met gemiddeld 85 flessen van anderhalve liter per jaar per persoon. Nederland doet het met vijf keer minder, Zweden is de primus met slechts zes flessen per persoon. Slechts tien procent van de aankoopprijs van water in een plastic fles gaat effectief naar het water en het is zelfs 100 tot 300 keer duurder dan kraantjeswater. Eén herbruikbare fles kan al die flessen vervangen. Surfrider Foundation daagt de overheden uit meer gratis drinkwater te voorzien zodat je overal makkelijk kan bijtanken.

Meer hulp voor ontwikkelingslanden

Volgens wetenschappers evenaart de wereldwijde crisis van de plasticvervuiling het gevaar dat uitgaat van de klimaatverandering, aangezien plastic elk natuurlijk systeem vervuult en een toenemend aantal organismen op aarde. Plastic kent geen grenzen en daarom is het

aan de internationale gemeenschap om de minder ontwikkelde landen die vaak veel maar plastic afval produceren te helpen die afvalberg drastisch te reduceren. België sloot zich al aan bij de Clean Seas campagne van de Verenigde Naties, die zich richt op een grote reductie van niet-herbruikbaar plastics en microplastics in cosmetica. Nu nog resultaten boeken.

Over Eneco

Eneco en de surfers delen dezelfde passie voor zon en wind. Surfers krijgen er een kick van, Eneco haalt er groene stroom uit. Deze duurzame koers brengt Eneco aan de top van het groenestroomklassement van Greenpeace. Maar duurzaamheid is meer dan wind of energie alleen. De Eneco Clean Beach Cup illustreert dit meer dan ooit. Met één keer het strand op te ruimen is de kous echter niet af en daarom werd de Eneco Clean Beach Life jaarwerking opgestart. Eneco wil een voorloper zijn en blijven van een nieuwe wereld waar duurzaamheid elke dag centraal staat